

POSTANOWIENIE

31 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 31 stycznia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.W. i S.D.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę, ewentualnie o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 7 kwietnia 2022 r., I ACa 912/21,

1. umarza postępowania kasacyjne;
2. zasądza od pozwanego Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz powodów M.W. i S.D. kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty;
3. przekazuje wniosek pozwanego Banku spółki akcyjnej w W. o zwrot uiszczonej opłaty od skargi kasacyjnej do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

(A.G.)

UZASADNIENIE

Pozwany Bank spółka akcyjna w W. wniósł 20 lipca 2022 r. do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 7 kwietnia 2022 r., sygn. akt I ACa 912/21, wydanego w sprawie o zapłatę, ewentualnie o zapłatę.

Postanowieniem z 31 stycznia 2024 r. zawieszono postępowanie kasacyjne do czasu zakończenia postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie III CZP 1/22 oraz rozstrzygnięcia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prejudycjalnego przedstawionego w sprawie I ZB 84/23 (art. 177 § 1 pkt 3¹ *per analogiam* w zw. z art. 391 § 1 i art 398²¹ k.p.c.).

W piśmie z 30 grudnia 2024 r. pełnomocnik skarżącego zawarł oświadczenie o cofnięciu w całości wniesionej skargi kasacyjnej oraz wniósł o umorzenie postępowania kasacyjnego i zwrot uiszczonej opłaty od skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. Na wstępie należy odnieść się do wyjaśnienia składu osobowego, w którym doszło do wydania postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2025 r., wobec złożenia w sprawie I CSK 5720/22 przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy [...] 15 września 2023 r. (k. 80) zawiadomienia na podstawie art. 51 k.p.c. o okolicznościach uzasadniających jego wyłączenie od orzekania z uwagi na spłacanie przez niego pożyczki udzielonej przez bank, indeksowanej do kursu franka szwajcarskiego. Wskazano w nim, że ze względu na pozycję ustrojową Sądu Najwyższego oraz znaczenie orzeczeń wydawanych przez ten Sąd orzeczenie wydane przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy może oddziaływać na jego sytuację prawną względem banku, z którym sam zawarł umowę pożyczki indeksowanej do kursu franka szwajcarskiego, co może budzić wątpliwości co do jego bezstronności. Wprawdzie postanowieniem Sądu Najwyższego z 24 października 2023 r. (k. 98) „wniosek” o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy został oddalony, ale orzeczenie to zostało wydane w składzie: SSN Jacek Grela, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego postanowieniem Prezydenta RP z 10 października 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 1031) na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa zawarty w jej uchwale z 28 sierpnia 2018 r. nr 330/2018 r. w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi

Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedem wolnych stanowisk sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej (M.P. z 2018 r., poz. 633). Krajowa Rada Sądownictwa podjęła wyżej wskazaną uchwałę z 28 sierpnia 2018 r. w składzie i w trybie ukształtowanym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3, dalej – „ustawa nowelizująca z 8 grudnia 2017 r.”). Wyżej wskazane okoliczności dotyczące powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego Jacka Greli uzasadniają wątpliwości, czy i jakie skutki wywołało postanowienie Sądu Najwyższego wydane z jego udziałem zważywszy na treść uchwały składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNC 2020, nr 4, poz. 34) oraz orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. np. wyrok z 3 lutego 2022 r., skarga nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce) i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. np. wyrok z 7 listopada 2024 r., C-326/23, ECLI:EU:2024:940). Dotyczy to w szczególności oceny czy Sąd Najwyższy w takiej obsadzie osobowej spełniał kryteria, jakim powinien odpowiadać sąd – określone w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 i uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, dalej: „EKPCz”) oraz art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 26 października 2022 r., II CSKP 556/22, z 15 lutego 2024 r., I CSK 4343/22, I CSK 5052/22, I CSK 5970/22 i CSK 6303/22, z 12 kwietnia 2024 r., II CSKP 1869/22, z 9 maja 2024 r., II CSKP 1483/22 i z 8 listopada 2024 r., II CSKP 1211/22). Z tej przyczyny postępowanie kasacyjne zostało zawieszone postanowieniem Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2024 r. do czasu zakończenia wskazanych w nim postępowań toczących się przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Sądem Najwyższym, w których przedmiotem oceny są kwestie istotne dla oceny skutków orzeczeń wydanych w Sądzie Najwyższym z udziałem osób powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego w trybie przepisów ustawy nowelizującej z 8 grudnia 2017 r. oraz możliwości uznania tych orzeczeń „za nieistniejące” w sensie prawnym albo pominięcia wynikających z nich

skutków prawnych. Odniesienie się do tych kwestii prawnej stało się jednak bezprzedmiotowe z uwagi nie tylko na brak wniosków stron o wyłączenie sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy, ale także z uwagi na zmianę okoliczności, która nastąpiła po wydaniu postanowienia odmawiającego wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy. Zmiana okoliczności dotyczyła cofnięcia skargi przez pozwanego, co aktualizowało konieczność wydania orzeczenia formalnego (o umorzeniu postępowania kasacyjnego oraz w przedmiocie kosztów postępowania) wolnego od dokonywania jakiegokolwiek oceny odnoszącej się do meritum sporu stron. Tymczasem w złożonym zawiadomieniu o okolicznościach uzasadniających wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy zwracano uwagę na to, że dotyczy to sytuacji, w której wyznaczony do jej rozpoznania sędzia ma orzekać co do meritum sprawy, a nie w kwestiach formalnych. Poza tym po wydaniu tego orzeczenia doszło do wykonania przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy ugody zawartej z bankiem, w wyniku czego jego zobowiązanie z tytułu pożyczki indeksowanej do kursu franka szwajcarskiego wygasło, a strony zobowiązały się nie dochodzić wobec siebie żadnych roszczeń. Stosowane oświadczenie w tym przedmiocie zostało złożone przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy i załączone do akt (k. 105). Z tych przyczyn zdezaktualizowały się te przyczyny, które zostały wskazane w zawiadomieniu sędziego sprawozdawcy jako uzasadniające jego wyłączenie od orzekania w sprawie, co uzasadniało podjęcie postępowanie kasacyjnego zawieszonego postanowieniem Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2024 r., o czym orzeczono w odrębnym postanowieniu z 31 stycznia 2025 r. Nie zachodziła bowiem obawa naruszenia prawa stron postępowania sądowego do sądu o cechach określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPCz oraz art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych.

II. Odnosnie do pisma strony skarżącej z 30 grudnia 2024 r. należy zauważyć, że wprowadzono błędnie imiona i nazwiska powodów oraz ich pełnomocnika (M.S. i M.S.1 oraz r.pr. W.B.), gdyż właściwe dane to odpowiednio: M.W. i S.D. oraz r.pr. A.N. Wskazano w nim jednak właściwą sygnaturę akt sprawy niniejszej (I CSK 5720/22) oraz pozostałe dane zgodne z tą sprawą (datę wniesionej skargi kasacyjnej oraz oznaczenie orzeczenia sądu drugiej instancji).

Wobec oświadczenia pozwanego o cofnięciu skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy umorzył postępowanie kasacyjne na podstawie art. 391 § 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się bowiem, że cofnięcie skargi kasacyjnej jest czynnością procesową, która wiąże sąd i nie podlega jego następczej kontroli; dokonanie tej czynności powoduje konieczność umorzenia postępowania (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 września 1998 r., I CKN 820/97, z 14 czerwca 2017 r., I CSK 520/16 oraz z 9 października 2013 r., V CSK 444/12).

O kosztach postępowania kasacyjnego wywołanych wniesieniem skargi orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4 w zw. z art. 99 k.p.c., art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 265), uwzględniając złożony skutecznie przez powodów w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie tych kosztów. W przypadku cofnięcia skargi kasacyjnej stroną inicjującą postępowanie przed Sądem Najwyższym należy uznać za stronę przegrywającą sprawę.

Natomiast w przedmiocie przekazania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do rozpoznania wniosku pozwanego o zwrot uiszczonej opłaty od skargi kasacyjnej, uwzględniając załączony do akt sprawy dowód uiszczenia opłaty od skargi na rachunek tego Sądu z Oddziału Finansowego, orzeczono na podstawie art. 200 § 1⁴ w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ oraz art. 80a w zw. z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. 2024 r., poz. 959). Do rozpoznania tego wniosku właściwy jest sąd, który pobrał daną opłatę.

(M.M.)

r.g.

